

[Indenrigsministeren.]

adskillige tilfælde kunne tyde på, at loven af amtsrådene benyttes på en måde, der næppe har været dens hensigt. Meningen har vel været at hindre et sognerådflertal i at foretage en urimelig forhøjelse af ejendomsskatterne. Men nu benyttes loven til at gennemtvinge en nedsættelse af ejendomsskatterne og dermed en forhøjelse af de personlige skatter.

En kommunes struktur kan naturligvis være ændret så stærkt, at det ikke vil være rimeligt at opretholde det hidtidige ligningsforhold, men adskillige af de afgørelser, der træffes af amtsrådene i denne tid, forekommer rent umiddelbart mere politisk end sagligt præget.

Dette referat kan jeg fuldt ud godkende. Så vidt jeg kunne høre, falder det ret nøje sammen med det, den ærede ordfører for forslagsstillerne citerede.

Jeg lagde mærke til, at den ærede ordfører dog ikke ville give mig skyld for de overskrifter, som bladene kom med, ligesom jeg bemærkede, at i det citat, som den ærede ordfører for forespørgerne benyttede, stod der heller ikke det udtryk, at de „har anvendt loven . . . . imod dens hensigt“, men at der netop er brugt det andet udtryk: „på en måde, der næppe har været dens hensigt“. Jeg har altså sagt, at adskillige tilfælde kunne tyde på, at loven af amtsrådene benyttes på en måde, som næppe har været dens hensigt.

Jeg må måske give en lille historisk fremstilling af, hvordan forholdet har ligget hidtil.

Det er en gammel lovgivning, der her er tale om. De gældende bestemmelser er fastsat i § 8 i Estrups gamle lov om sognekommunernes styrelse af 1867 og i loven af 15. maj 1903 om den kommunale beskatning, der var et led i skattereformen af 1903. Bestemmelserne i Estrups lov går kort fortalt ud på, at forholdet mellem skatterne på fast ejendom og skatterne på formue og lejlighed i sognekommunerne fastsættes af amtsrådet efter sognerådets forslag. Det var året efter, at godsejerne havde tiltaget sig magten i landstinget, og det kan jo nok også give anledning til lidt tanker, at man har indsat denne formynderbestemmelse. Det var vel begyndelsen til landstingets langsomme afgang, som fuldbyrdedes i 1953,

men jeg skal ikke følge denne tankegang videre.

I 1903 blev bestemmelsen imidlertid ændret eller, om man vil, suppleret. Historisk kyndige vil måske vide, at forslaget til kommuneskatteloven i skattereformen af 1903 indeholdt nogle bestemmelser, der af Borgbjerg blev sammenlignet med et snøreliv eller en spændetrøje på det kommunale selvstyre. De blev derfor populært kaldt spændetrøjeeparagrafferne. Disse bestemmelser foreskrev kvalificeret majoritet til kommunalrådenes beslutninger om forhøjelse af skatteudskrivningen, optagelse af lån samt særlig for sognekommunernes vedkommende om forhøjelse af ligningsforholdet til skade for fast ejendom.

Bestemmelserne mødte modstand i folketinget — ikke blot hos Borgbjerg — og gik derfor ud, bortset fra den bestemmelse, der blev til § 26 i kommuneskatteloven af 1903. Ifølge denne paragraf kan det ligningsforhold, der bestod ved lovens ikrafttræden pr. 1. januar 1904, ikke ændres til skade for fast ejendom, medmindre det er vedtaget af sognerådets flertal og med et flertal af $\frac{3}{4}$ af amtsrådets medlemmer.

Jeg synes, at § 26 i kommuneskatteloven gør det ganske klart, hvad der har været meningen med bestemmelserne om ligningsforholdet: amtsrådet skal påse, at et sognerådflertal ikke på en urimelig måde forhøjer udskrivningen af skatterne på fast ejendom. Endelig viser da netop den kendsgerning, at man ikke har overladt den fulde myndighed til amtsrådet, men i visse tilfælde udtrykkelig har gjort amtsrådets beslutning direkte afhængig af en tilslutning fra sognerådets flertal, at der i disse sager i det hele bør lægges megen vægt på sognerådets stilling.

Ved den kommunale ejendomsskattelev af 1926 blev det bestemt, at ligningsforholdet skulle fastsættes for 4 år i stedet for 3, dog med den tilføjelse i 1954, at i visse kommuner, navnlig dem med bymæssig bebyggelse, kan ligningsforholdet fastsættes for et kortere åremål end 4 år eller ændres i en løbende 4 års periode. Bortset fra disse lovændringer er der altså ikke sket nogen forandring i bestemmelserne om ligningsforholdet.

I mangfoldige år har bestemmelserne været praktiseret på den måde, at sogne-